

ZPS-2.431.1.5.2023.KC

PROTOKÓŁ
kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Urzędzie Miasta w Węgorzynie w dniach 06-08 marca 2023 roku

I. Informacje ogólne.

Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski Wały Chrobrego 4 70-502 Szczecin
Adres jednostki kontrolowanej	Urząd Miejski Ul. Rynek 1 73-155 Węgorzyno
Osoba kierująca jednostką kontrolowaną w okresie objętym kontrolą i na dzień kontroli	Monika Kuźmińska – Burmistrz Węgorzyna
Zakres kontroli	Sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1249), a w szczególności zagadnienia dotyczące: 1) opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, 2) prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, 3) zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, 4) utworzenia zespołu interdyscyplinarnego, 5) prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”, 6) realizacji zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2021 i 2022 r., 7) organizacja i prowadzenie specjalistycznej pomocy świadczonej w czasie pandemii osobom doświadczającym przemocy, 8) realizacja zaleceń pokontrolnych wydanych 2 stycznia 2019 r.
Okres objęty kontrolą	Od 01.01.2021 r. do dnia kontroli. Opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar

	przemocy w rodzinie kontrolowano również za rok 2020.
Termin kontroli	06-08 marca 2023 roku
Kontrolujący	Katarzyna Cymbalista - starszy inspektor wojewódzki - legitymacja służbowa Nr 3/2021 - osoba kierująca zespołem, Agnieszka Sameluk – inspektor wojewódzki - legitymacja służbowa Nr 1/2022
Upoważnienie do kontroli	Nr 15/2023 z 27 lutego 2023 roku
Podstawa prawa do przeprowadzenia kontroli	– art. 7 ust.1, pkt 5 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Osoby udzielające wyjaśnień	Monika Kuźmińska – Burmistrz Węgorzyna, Anna Biernikiewicz - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie, Anna Żurawik - Tobiasz – Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.
Podstawy dokonanych w trakcie kontroli ustaleń	Informacje przekazane przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego w Węgorzynie, analiza dokumentacji dotyczącej działań podejmowanych przez Gminę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz analiza dokumentacji związanej z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty”.
Skróty użyte w protokole	OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej PCPR –Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie KPP – Komenda Powiatowa Policji ZI – Zespół Interdyscyplinarny GR – Grupa Robocza ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej KPPPwR – Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 i 2022 NK – Niebieska Karta SOWOPR – Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie RCK – Regionalne Centrum Kryzysowe.

akta kontroli str. 1-12

II. Ustalenia kontroli.

1. Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań gminy.

Gmina Węgorzyno na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2020 r. przeznaczyła 600 zł, a w 2021 r. i w 2022 r. po 2000 zł. Są to środki przeznaczone na organizację szkoleń członków ZI i zakup materiałów biurowych.

akta kontroli str. 13

2. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Węgorzynie na lata 2019-2023 przyjęty Uchwałą Nr XIII/119/2019 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 30.12.2019 r. Program zawierał diagnozę zjawiska przemocy, określał zasoby gminy, wyznaczał główne działania i ich realizatorów, terminy i finansowanie. W programie nie zapisano działań edukacyjnych służących wzmacnianiu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców, ale w trakcie czynności kontrolnych ustalono, że są one realizowane.

Realizacja programu przedstawia się następująco:

lp.	zadanie określone w programie	informacja o realizacji lub przyczyny braku realizacji
1.	Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.	Prowadzenie punktu wsparcia, w którym udzielana jest pomoc psychologiczna i terapeutyczna. Zajęcia edukacyjne dla mieszkańców gminy uwikłanych/zagrożonych przemocą w rodzinie (realizowane w IV i X 2022 r.). Udział w „Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem”.
2.	Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielenia pomocy: - na stronach internetowych UM i bip OPS Węgorzyno zamieszczono informacje o: aplikacji „Twój parasol”, „Osobisty plan awaryjny dla osób doświadczających przemocy”, „16 dni bez przemocy”, „Przemoc na jeden klik” oraz o konsultacjach w Punkcie Wsparcia; - rozpowszechniane są ulotki i informacje w temacie przeciwdziałania przemocy.
3.	Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na	W 2020 r.: coroczny Festyn Trzeźwości, happening „Nazywam się Miliard – STOP PRZEMOCY

	zjawiska związane z przemocą w rodzinie.	i referat on-line dla rodziców i uczniów kl. I-VIII „O przemocy emocjonalnej”. W 2021 r.: Festyn Trzeźwości, referat dla uczniów (na lekcjach) i dla rodziców (na wywiadówkach) „Czy rodzice powinni karać swoje dzieci. Przemoc w rodzinie – na czym polega i czy łatwo o niej mówić. Wskazanie osób i instytucji pomocowych w zwalczaniu przemocy” i uczestnictwo w zajęciach prowadzonych przez Placówkę Wsparcia Dziennego. W 2022 r.: zajęcia profilaktyczne z pedagogiem i psychologiem szkolnym, spotkania ze specjalistami z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Łobzie, Festyn Trzeźwości i zajęcia w Placówce Wsparcia Dziennego.
4.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań.	Osoby pracujące bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy i z osobami stosującymi przemoc mogą korzystać ze wsparcia i poradnictwa psychologa i terapeuty, w PCPR w Łobzie odbywają się grupy wsparcia. Uczestnictwo w szkoleniach: - w 2021 r.: „Mnogość służb-wspólny cel. Koordynacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w obszarze przeciwdziałania przemocy i alkoholizmowi”; „Praca z dzieckiem uwikłanym w przemoc domową – wdrożenie Procedury NK w Oświacie”; webinarium nt. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, webinarium „Przemoc wobec dzieci – przeciwdziałanie, reagowanie”; - w 2022 r.: „Monitorowanie sytuacji rodziny, w której dochodzi do przemocy oraz zagrożonej występowaniem przemocy – zmiany w przepisach prawa i kwestie problematyczne”; konferencja podsumowująca „Diagnozę skali problemów przemocy w rodzinie oraz infrastruktura wsparcia dla doznających przemocy”; superwizja dla pracowników OPS Węgorzyno; - w 2023 r.: Przemoc Domowa – najnowsze zmiany w prowadzeniu procedury Niebieskie Karty w 2023 roku.

3. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie nie zostały zapisane w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Są one realizowane głównie przez współpracę ZI z oświatą. Za pośrednictwem szkoły udostępniono rodzicom prelekcje zdalne: „O przemocy emocjonalnej”, „Słowa ranią całe życie. Pomyśl, zanim zranisz swoje dziecko słowem”. Organizowano spektakle i zajęcia profilaktyczne dla uczniów np. „Dobre i złe sposoby radzenia sobie ze stresem” oraz wykłady podczas wywiadówek: „Cyberprzemoc” – spotkanie rodziców z przedstawicielami KPP Łobez. Rodzice i uczniowie mieli możliwość otrzymania wsparcia ze strony psychologa i pedagoga. Kontrolujący pouczył, że w kolejnym gminnym programie przeciwdziałania przemocy należy uwzględnić działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą.

W Gminie Węgorzyno funkcjonuje Punkt Wsparcia, w którym można uzyskać pomoc terapeuty i psychologa. W gminie funkcjonuje także punkt nieodpłatnej pomocy prawnej.

akta kontroli str. 20-21

4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Gmina Węgorzyno nie prowadzi ośrodka wsparcia. W razie sytuacji kryzysowej, gmina skierowałaby rodzinę do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Białogardzie.

akta kontroli str. 22

5. Utworzenie i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Kwestie związane z powoływaniem zespołów interdyscyplinarnych i ich działalnością zostały uregulowane w art. 9a – 9c ustawy:

- zespół powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Rada gminy w drodze uchwały określa tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania,
- zespół działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład zespołu, z wyjątkiem kuratorów sądowych,
- w skład zespołu wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 3) Policji,
- 4) oświaty,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) organizacji pozarządowych,
- 7) w skład zespołu wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową,
- 8) kuratorzy sądowi,
- 9) w skład zespołu mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

W skład grupy roboczej wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 3) Policji,
- 4) oświaty,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc w rodzinie, w skład grup roboczych mogą wchodzić także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej,
- 7) w skład zespołu mogą wchodzić także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
 - posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego powinny odbywać się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Zarządzenie Nr 51/2011 Burmistrza Węgorzyna z dnia 15 czerwca 2011 r. Obecnie obowiązuje Zarządzenie Nr 35/2021 Burmistrza Węgorzyna z dnia 13 września 2021 r.
warunki funkcjonowania Zespołu oraz tryb i sposób powoływania członków	Uchwała Nr XXXIX/364/2014 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 30.IX.2014 r.
zgodność składu zespołu z obowiązującymi przepisami	W skład zespołu weszli przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej, policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej (Stowarzyszenie „Współistnienie”), kurator zawodowy, prokurator i przedstawiciel PCPR Łobez.
porozumienia zawarte między włodarzem gminy, a podmiotami, których	W dokumentacji znajdowały się stosowne porozumienia.

przedstawiciele weszli w skład zespołu	
oświadczenia wszystkich członków zespołu o zachowaniu poufności informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań zgodnie z treścią określoną w art. 9c ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	W dokumentacji znajdowały się oświadczenia wszystkich członków zespołu.
posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego - zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	Odbywały się w zależności od potrzeb jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego sporządzono protokoły i listy obecności.
zabezpieczenie dokumentacji dotyczącej prac zespołu	W szafie biurowej zamykanej na klucz, dostępnej dla Przewodniczącej ZI.
sposób powiadamiania o wpłynięciu nowego formularza „Niebieskie Karty – A” oraz sposób powiadamiania o spotkaniu dotyczącym konkretnej rodziny	Członkowie zespołu/grupy roboczej o wpłynięciu nowego formularza „NK-A” są powiadamiani telefonicznie i zobowiązani do osobistego zapoznania się z nim w ciągu 3 dni (potwierdzeniem są listy z podpisem i datą o zapoznaniu się z „NK-A”). O spotkaniu dotyczącym konkretnej rodziny członkowie ZI/GR powiadamiani są telefonicznie lub listownie (przewodnicząca ZI sporządza protokół powołania GR i pisemnie zaprasza jej członków na posiedzenia).

akta kontroli str.23-28

6. Prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”.

Kwestie związane z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty” zostały określone w art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty”.

W 2021 r. wszczęto 29 procedur: 27 – policja, 1 – OPS, 1 – oświata. Zakończono 27 procedur. W 2022 r. wszczęto 22 procedury: 19 – policja, 2 – OPS, 1 – oświata. Zakończono 17 procedur.

akta kontroli str. 29

Zgodnie z obowiązującymi przepisami:

- przewodniczący zespołu, po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta-A” przekazuje go niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania członkom zespołu/grupy roboczej,
- członkowie zespołu zapraszają na posiedzenie zespołu lub grupy roboczej osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą, w obecności tej osoby powinna być dokonana analiza sytuacji rodziny i wypełniony formularz „Niebieska Karta - C”,
- członkowie zespołu/grupy roboczej opracowują indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny, który zawiera propozycje działań pomocowych,
- przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego wzywa na spotkanie zespołu/grupy roboczej osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie,
- spotkania z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, nie mogą być organizowane w tym samym miejscu i czasie,
- zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań,
- zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu,
- o zakończeniu procedury powiadamia się podmioty w niej uczestniczące.

Analizy formalnej dokonano na podstawie 10 wybranych przypadków procedur „Niebieskie Karty”.

Tabela nr 1 analiza formalna procedur „Niebieskie Karty”

Lp.	Znak sprawy/inicjały rodziny/data wszczęcia	Ustalenia dotyczące spełnienia wymogów formalnych¹
1.	Nk/12/22	- procedura rozpoczęta przez organ uprawniony, spełnia wymogi formalne, - formularz „Niebieska Karta – C” wypełniono w obecności ojca dziecka, - procedura pozostaje w realizacji.

¹ elementy podlegające ocenie: procedura została wszczęta przez podmiot uprawniony i dotyczyła osób określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, formularz „Niebieska Karta-A” został przekazany w ciągu 3 dni członkom zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej od daty wpływu do przewodniczącego zespołu, zaproszono osobę, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą na posiedzenie grupy roboczej, wypełniono formularz „Niebieska Karta-C”, wezwano (wezwanie podpisał przewodniczący zespołu) osobę, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc na posiedzenie grupy roboczej, wypełniono formularz „Niebieska Karta-D”, działania prowadzone w ramach procedury były dokumentowane, protokół kończący procedurę był zgodny z przepisami, powiadomiono podmioty uczestniczące w procedurze o jej zakończeniu

2.	Nk/16/22	- procedura rozpoczęta przez organ uprawniony, - wskazano na zbyt długi czas przekazania procedury z policji do przewodniczącej ZI, - procedura w trakcie realizacji.
3.	Nk/14/22	- procedura spełniała wymogi formalne, - procedura w trakcie realizacji.
4.	Nk/19/22	- procedura spełniała wymogi formalne, - procedura w trakcie realizacji.
5.	Nk/1/23	- procedura rozpoczęta przez organ uprawniony, spełnia wymogi formalne, - procedura w trakcie realizacji.
6.	Nk/20/20	- procedura wszczęta przez organ uprawniony, - wypełniono 2 formularze „Niebieska Karta – C” w celu aktualizacji planu pomocy, - brak pisemnego potwierdzenia poinformowania członków ZI o zakończeniu procedury, - procedura zakończona.
7.	Nk/25/21	- procedura wszczęta przez podmiot uprawniony, - z uwagi na obostrzenia związane z pandemią COVID-19 GR zwołano po miesiącu od rozpoczęcia procedury, co kontrolujący wskazał jako błąd, - brak pisemnego potwierdzenia poinformowania członków ZI o zakończeniu procedury, - procedura zakończona.
8.	Nk/3/22	- procedura wszczęta przez organ uprawniony, - brak pisemnego potwierdzenia poinformowania członków ZI o zakończeniu procedury, - procedura zakończona.
9.	Nk/4/22	- procedura wszczęta przez organ uprawniony, - brak pisemnego potwierdzenia poinformowania członków ZI o zakończeniu procedury, - procedura zakończona.
10.	Nk/8/22	- procedura wszczęta przez organy uprawnione, - nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – C”, gdyż osobami doświadczającymi przemocy były małoletnie dzieci, które w trybie art. 12a zostały umieszczone w rodzinie zastępczej, - brak pisemnego potwierdzenia poinformowania członków ZI o zakończeniu procedury, - procedura zakończona.

We wszystkich kontrolowanych procedurach wszczętych przez podmiot uprawniony była data wpływu formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącej. W jednej procedurze minęło 11 dni od momentu rozpoczęcia procedury do przekazania jej przewodniczącej ZI. We wszystkich kontrolowanych przypadkach zachowano termin przekazania (3 dni) formularza „Niebieska Karta – A” członkom zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej. Zapraszano osoby, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą i wzywano te, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc. W 1 przypadku nie sporządzono formularz

„Niebieska Karta - C” (procedura dotyczyła nieletnich). Działania prowadzone w ramach procedury były dokumentowane. Kontrolujący wskazał na konieczność uzupełnienia protokołu kończącego procedurę o pisemne poświadczenie poinformowania podmiotów w niej uczestniczących o jej zakończeniu.

akta kontroli str. 30-33

Sposób prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” sprawdzono w 6 przypadkach: Nk/20/20, Nk/25/21, Nk/3/22, Nk/4/22, Nk/8/22, Nk/14/22.

Tabela nr 2 ocena merytoryczna procedur „Niebieskie Karty”

Lp.	Znak sprawy/inicjatywa rodziny/data wszczęcia	Ustalenia dotyczące działań merytorycznych ²
1.	Nk/20/20	- skład grupy roboczej adekwatny do struktury rodziny i występujących problemów, - osoba doznająca przemocy skorzystała z pomocy w formie pobytu w SOWOPR w Białogardzie i spotkań z psychologiem i terapeutą, a ostatecznie wyprowadziła się, - osoba podejrzana o stosowanie przemocy została skierowana na zajęcia korekcyjno – edukacyjne – nie skorzystała z tej formy wsparcia, - procedura zakończona.
2.	Nk/25/21	- skład grupy roboczej adekwatny do struktury rodziny i występujących problemów, - diagnozę sytuacji przeprowadzono telefonicznie ze względu na COVID-19 w rodzinie, - systematyczne wizyty sprawdzające w środowisku pracownika socjalnego i dzielnicowego, - wizyty kuratora i stały kontakt z pracownikiem socjalnym w sprawie funkcjonowania rodziny, - osoba doznająca przemocy skorzystała z pomocy psychologa, - opinie pedagoga szkolnego w aktach sprawy, odmowa pomocy psychologicznej dla dziecka, - osoba podejrzana o stosowanie przemocy została skierowana na zajęcia korekcyjno – edukacyjne – ukończyła program, - procedura zakończona.

² elementy podlegające ocenie: adekwatność planu pomocy do problemów zdiagnozowanych w rodzinie, zaplanowane działania przynosiły efekty, a w przypadku ich braku proponowano inne działania, zaplanowane działania aktywizowały członków rodziny, skład grup roboczych był adekwatny do struktury rodziny i problemów w niej występujących, pierwsze posiedzenie grupy roboczej odbyło się niezwłocznie po wszczęciu procedury, ocena sytuacji w rodzinie była dokonywana zgodnie z ustaleniami zawartymi w formularzu „NK-C”, spotkanie z osobą, co do której istniało podejrzenie, że doświadcza przemocy oraz z osobą, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc nie były organizowane w tym samym miejscu i czasie, na posiedzenie grupy roboczej nie zapraszano dziecka, zakończenie procedury wyczerpywało przesłanki określone w przepisach

3.	Nk/3/22	- zdiagnozowano sytuację rodziny, - pierwsze posiedzenie grupy roboczej odbyło się niezwłocznie po wszczęciu procedury, - skład grupy roboczej adekwatny do struktury rodziny i występujących problemów, - regularne wizyty pracownika socjalnego i policjanta w środowisku, - osoba doznająca przemocy i osoba podejrzana o stosowanie przemocy skorzystały z porad psychologa, - dziecko objęto pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkole, - procedura zakończona.
4.	Nk/4/22	- zdiagnozowano sytuację rodziny, - regularne wizyty pracownika socjalnego i policjanta w środowisku, - złożono wnioski do sądu o wgląd w sytuację dzieci – sprawa umorzona, - w aktach znajduje się opinia pedagoga szkolnego, - osoba doznająca przemocy nie skorzystała ze wsparcia psychologa, - osoba podejrzana o stosowanie przemocy nie wyraziła chęci współpracy z psychologiem, nie mieszka z osobą doznającą przemocy, - procedura zakończona.
5.	Nk/8/22	- procedura założona po interwencji w trybie art. 12a, skutkiem której był odbiór dzieci i umieszczenie ich w domu dziecka, a następnie w rodzinie zastępczej (działania służb były przeprowadzone prawidłowo), - zawiadomienie prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, - stałe wizyty w środowisku pracownika socjalnego i policji, - zobowiązanie obojga rodziców do leczenia odwykowego – oboje je ukończyli, - skierowanie do programu korekcyjno – edukacyjnego – nie ukończone ze względu na podjęcie terapii odwykowej, - udział w mitingach dla osób uzależnionych od alkoholu, - procedura zakończona.
6.	Nk/14/22	- pierwsze posiedzenie grupy roboczej odbyło się niezwłocznie po wszczęciu procedury, - skład grupy roboczej adekwatny do struktury rodziny i występujących problemów, - regularne wizyty pracownika socjalnego i policjanta w środowisku, - opinie pedagoga i psychologa o funkcjonowaniu dzieci znajdują się w aktach sprawy, - osoba doznająca przemocy i osoba podejrzana o stosowanie przemocy nie skorzystały z porad psychologa, - procedura w trakcie realizacji.

W sprawdzonych procedurach prawidłowo diagnozowano sytuację rodzin, w których prowadzona była procedura „Niebieskie Karty”. Skład grup roboczych był dostosowany do struktury rodziny. Posiedzenia GR odbywały się niezwłocznie po rozpoczęciu procedury. W jednym przypadku minęło 30 dni. Z wyjaśnień wynika, że ta opieszałość wiązała się z występującym w rodzinie zakażeniem COVID-19. Ocena sytuacji w rodzinach była dokonywana zgodnie z ustaleniami zawartymi w formularzu „Niebieska Karta-C”. Spotkanie z osobą, co do której istniało podejrzenie, że doświadcza przemocy oraz z osobą, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc nie były organizowane w tym samym miejscu i czasie. Po zakończeniu procedury sporządzano protokół. Kontrolujący pouczył o potrzebie niezwłocznego podejmowania działań w środowiskach objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

akta kontroli str. 34-111

7. Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, 2021 i 2022.

Lp.	Zadanie określone w KPPPwR	Informacja o realizacji, w tym uzyskane efekty
1.	Diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy.	Diagnoza zawarta w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2023.
2.	Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych dot. przemocy w rodzinie.	„Biała wstążka” – XII 2022 r. Festyn trzeźwości z udziałem pracownika socjalnego promującego działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym – VIII 2021 r., VIII 2022 r. „Tydzień pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem” – II 2023 r.
3.	Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich.	Istnieje nieformalna współpraca. Przyjęto oświadczenie Kierownika OPS Węgorzyno, w którym informuje, że członek ZI prowadzi na terenie parafii nauki przedmażeńskie i nauki przed chrztem i wprowadza elementy edukacji na temat przeciwdziałania przemocy podczas tych spotkań.
4.	Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania	ZI współpracuje ze Stowarzyszeniem „CZAS” Węgorzyno i Stowarzyszeniem „Współistnienie” Łobez. Podczas spotkań z mieszkańcami poruszane są kwestie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

	projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.	
5.	Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.	Za pośrednictwem placówek oświatowych rodzice mieli dostęp zdalny do materiałów edukacyjnych: „Alkohol i przemoc w rodzinie”, „Słowa ranią całe życie. Pomyśl zanim zranisz swoje dziecko słowem” oraz podczas wywiadówek: „Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców w zakresie przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom, pedagogizacja rodziców”, „Czy rodzice powinni karać swoje dzieci? Przemoc w rodzinie – na czym polega i czy łatwo o niej mówić. Wskazanie osób i instytucji pomocowych w zwalczaniu przemocy”.
6.	Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.	Obowiązuje gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2019 – 2023.
7.	Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych.	Zespół został utworzony i funkcjonuje.
8.	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (punkty konsultacyjne, ośrodki wsparcia, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, ośrodków interwencji kryzysowej, innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc.	Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Wsparcia, w którym prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne. Gmina Węgorzyno posiada placówkę wsparcia dziennego, do której mogą uczęszczać dzieci z rodzin dotkniętych przemocą.
9.	Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	Stowarzyszenie „Współlistnienie” prowadzi warsztaty dotyczące kwestii przeciwdziałania przemocy (spotkania w CIS Łobez).
10.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	Rozpowszechniane głównie na stronie BIP Gminy Węgorzyno, a także za pośrednictwem tablic informacyjnych w OPS, UM, szkołach i placówkach medycznych z terenu gminy.
11.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w szczególności w zakresie rozwiązań prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących	Psycholog zatrudniony przy UM w Węgorzynie prowadzi wsparcie w oparciu o plan pracy z klientem dostosowany do indywidualnego problemu i potrzeb. W 2021 r. skorzystało 17 osób dotkniętych przemocą, a w 2022 r. 19

	reakcji na przemoc w rodzinie.	osób.
12.	Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa: medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych.	Przy UM Węgorzyno istnieje możliwość skorzystania ze wsparcia: - psychologa w UM lub PCPR, - terapeuty w UM lub PCPR, - prawnika w UM lub PCPR, - mediatora za pośrednictwem PCPR.
13.	Realizacja programów terapeutycznych i pomocy: psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym na rzecz reintegracji rodzin.	Nie realizowano.
14.	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy przez punkty konsultacyjne.	Punkt Wsparcia przy UM Węgorzyno (godz. 17:00-20:00).
15.	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.	Gmina Węgorzyno kieruje osoby dotknięte przemocą do SOWOPR w Białogardzie.
16.	Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	Gmina informuje o dostępności telefonów lokalnych: OPS Węgorzyno (w godzinach pracy), PCPR Łobez, Stowarzyszenie SOS dla Rodziny Łobez, RCK Świdwin, RCK Drawsko Pomorskie. Na stronie internetowej udostępniono numery ogólnopolskich infolinii.
17.	Czy na terenie Państwa gminy lub powiatu znajduje się przyjazny pokój przesłuchań? Jeśli tak, proszę wskazać gdzie.	Przyjazny pokój przesłuchań znajduje się w Domu Dziecka w Łobzie.
18.	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	W czerwcu 2022 r. przedstawiciele służb odebrali dwoje dzieci. Procedura odbyła się zgodnie z obowiązującymi przepisami.
19.	Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych.	ZI posiada ustną umowę z Gminą Węgorzyno dotyczącą przydziału lokali w pierwszej kolejności osobom dotkniętym przemocą. Pouczono o konieczności sformalizowania tych ustaleń.
20.	Monitoring skuteczności działań pomocowych udzielanych rodzinom dotkniętym przemocą.	Rodziny dotknięte przemocą monitorowane są przez członków ZI minimum raz w miesiącu (notatki służbowe).
21.	Rozpowszechnianie informatorów przez	Zrealizowano.

	podmioty, o których mowa w pkt 3.1.2 Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2022 rok w podległych pionach organizacyjnych i umieszczanie informatorów na stronach internetowych dwa razy do roku: do 15 lutego i do 15 sierpnia.	
22.	Realizowanie programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, monitorowanie udziału tych osób w oddziaływaniach psychologiczno – terapeutycznych.	Nie realizowano.
23.	Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	Nie dotyczy.
24.	Opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny.	Psycholog zatrudniony przy UM w Węgorzynie prowadzi wsparcie indywidualne w oparciu o plan pracy dostosowany do problemu i potrzeb osoby stosującej przemoc w rodzinie. W okresie 2021-2022 r. z tego wsparcia skorzystały 2 osoby, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny.
25.	Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Co roku w styczniu odbywają się spotkania z Kierownikiem OPS Węgorzyno, na których omawiane i zatwierdzane są propozycje szkoleń dla członków ZI.
26.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia	Pracownicy OPS Węgorzyno w trakcie kontroli byli objęci wsparciem w formie superwizji (ROPS Szczecin). Odbyły się liczne szkolenia dla członków ZI i mogą oni korzystać z grupy wsparcia funkcjonującej przy PCPR Łobez lub z indywidualnych porad psychologa i terapeutę, zatrudnionych przy UM Węgorzyno.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina Węgorzyno zrealizowała większość zadań z KPPPwR, a 3 niezrealizowane zadania zostaną ujęte w zaleceniach pokontrolnych.

akta kontroli str. 112-117

8. Rodzaje oraz formy udzielanego wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w czasie pandemii.

Lp.	Rodzaj udzielanego wsparcia, formy pomocy	Informacja o realizacji lub braku realizacji
1.	Czy gmina zabezpiecza na swoim terenie całodobowe schronienie dla osób doświadczających przemocy lub pozostających w kryzysie w okresie pandemii COVID -19 ? Czy placówka ta, jest w gotowości do świadczenia wsparcie w formie schronienia ? Czy placówka opracowała wewnętrzne procedury dotyczące funkcjonowania w okresie pandemii, w tym procedury przyjmowania nowych osób ? Jeśli gmina nie ma ośrodka wsparcia na swoim terenie to w jaki sposób realizowane jest zabezpieczenie schronienia całodobowego?	Gmina Węgorzyno interwencyjnie i krótkoterminowo może udzielić pomocy w formie schronienia w ośrodku wypoczynkowym Woświn w Cieszynie w gminie Węgorzyno. W sytuacjach kryzysowych umieści osoby potrzebujące pomocy w SOWOPR w Białogardzie.
2.	W jaki sposób gmina prowadzi poradnictwo specjalistyczne dla osób doświadczających przemocy? Gdzie umieszczane są informacje o możliwości korzystania ze wsparcia w czasie pandemii? Jakiego rodzaju jest to poradnictwo i z jaką częstotliwością jest udzielane? Czy odbywa się przy użyciu zdalnych środków komunikacji? Czy w powyższym zakresie Gmina współpracuje z instytucjami, organizacjami i fundacjami?	Osoby dotknięte przemocą w rodzinie mogły skorzystać z pomocy psychologa i terapeuty w Punkcie Wsparcia z zachowaniem reżimu sanitarnego lub telefonicznie. Informacja o w/w usługach zamieszczona jest na stronie internetowej gminy i OPS oraz na tablicach ogłoszeń. Psycholog dwa razy w miesiącu stacjonarnie w Punkcie Wsparcia telefonicznie codziennie w godzinach 9:00-16:00. Terapeuta dwa razy w miesiącu po wcześniejszym umówieniu się telefonicznie. W ramach nieodpłatnej pomocy prawnej można skorzystać z porady u radcy prawnego. Tak. Współpraca z SOS dla Rodziny, RCK Świdwin i Drawsko Pomorskie oraz PCPR Łobez.

3.	Czy gmina wdrożyła Instrukcję Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotycząc sposobu organizacji Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych w związku z epidemią?	Tak.
4.	W jaki sposób w okresie pandemii odbywa się bieżące monitorowanie sytuacji rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz bieżące utrzymywanie kontaktów z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie? Czy przy prowadzonych procedurach w okresie trwania pandemii zespół interdyscyplinarny/grupa robocza wdrożyła zalecenia odnoszące się do pracowników socjalnych, którzy pracują z rodzinami, przejawiającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze w zakresie np. monitorowania sytuacji w tych rodzinach?	Monitorowanie rodzin objętych procedurą w okresie pandemii polegało na odwiedzinach w środowisku z zachowaniem reżimu sanitarnego. Zachowywano kontakt telefoniczny. Tak.
5.	Czy w gminie w okresie pandemii nastąpił odbiór dziecka z rodziny w trybie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie?	Nie było odbioru dziecka w rybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6.	Czy w czasie trwania pandemii umieszczono dzieci w pieczy zastępczej? jeżeli tak to czy w rodzinie zastępczej czy w placówce opiekuńczo-wychowawczej? Czy w takiej rodzinie toczyła się procedura „Niebieskie Karty”?	Nie.

akta kontroli str.118-120

9. Realizacja zaleceń pokontrolnych wydanych pismem z dnia 18 grudnia 2019 r.

Zalecenia pokontrolne zostały wykonane:

- zadania nałożone na gminę przez KPPPwR zostały w większości zrealizowane, a pozostałe zakwalifikowano jako uchybienia,
- przewodnicząca ZI dokumentuje przekazanie formularz „Niebieska Karta – A” członkom ZI – w aktach są listy z podpisami,
- we wszystkich kontrolowanych procedurach znajdował się plan pomocy sporządzony w formularzu „Niebieska Karta – C”.

akta kontroli str.121-122

Podsumowanie.

Stwierdzone uchybień /nieprawidłowości	Brak pisemnego potwierdzenia poinformowania uczestników procedury o jej zakończeniu - § 18 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. Brak realizacji 3 zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie: – realizacji programów terapeutycznych i pomocy: psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym na rzecz reintegracji rodzin, – realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, – badanie skuteczności w/w programów.
Skutki stwierdzonych uchybień /nieprawidłowości	– brak kompleksowego wsparcia dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy i osób stosujących przemoc.
Przyczyny stwierdzonych uchybień /nieprawidłowości	– brak odpowiednio wykwalifikowanej kadry.
Osoba odpowiedzialna za stwierdzone uchybień /nieprawidłowości	Burmistrz Węgorzyna, Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego, Kierownik OPS Węgorzyna.
Wpis w książce kontroli	poz. 1/2023
Uprawnienia przedstawiciela kontrolowanej jednostki	Przed podpisaniem protokołu kontroli kontrolowany może zgłosić umotywowane zastrzeżenia na piśmie, co do jego treści w ciągu 7 dni od dnia otrzymania do podpisu. Prawo odmowy podpisania protokołu powinno być poprzedzone złożeniem pisemnych przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania pokontrolnego.
Data sporządzenia protokołu	13 kwietnia 2023 roku
Protokół otrzymują	- Urząd Miasta w Węgorzynie - egzemplarz nr 1 - Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki - egzemplarz nr 2

kierownik jednostki kontrolowanej
Protokół otrzymałem dnia:

kontrolujący:

.....

.....

pieczętka i podpis kierownika
jednostki kontrolowanej

.....

Właściwe podpisy na oryginale dokumentu.